



BUREAU  
VERITAS

# ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ VEMA S.A.

## ВЕРИФІКАЦІЯ ПРОЕКТУ «ЗМЕНШЕННЯ ВИТОКІВ МЕТАНУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАХОДІВ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УСТАТКУВАННІ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ДЕРЖАВНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»

ПЕРВИННА ТА ПЕРША ПЕРІОДИЧНА ВЕРИФІКАЦІЯ  
(01.01.2008 – 31.12.2011)

ЗВІТ № UKRAINE-VER/0498/2012

РЕДАКЦІЯ № 01

БЮРО ВЕРІТАС СЕРТИФІКЕЙШН



ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Дата першої публікації: 21.05.2012	Структурна одиниця: Бюро Верітас Сертифікейшн Холдинг SAS
Клієнт: VEMA S.A.	Контактна особа клієнта: Фабіан Кнодель
<p><b>Резюме:</b> Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» провела початкову та першу періодичну верифікацію проекту «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз», проект підприємства VEMA S.A., розташованого в Автономній Республіці Крим та шельфах Чорного та Азовського морів, Україна, застосовуючи спеціально розроблений підхід СВ, на базі критеріїв Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату для проектів Спільного Впровадження (СВ), а також критеріїв, наданих для забезпечення відповідного функціонування проекту, моніторингу та звітності. Критерії РКЗК ООН стосуються статті 6 Кіотського протоколу, методології і правил СВ та подальших ухвал Наглядового Комітету Спільного Впровадження, а також критеріїв країни, в якій здійснюється проект.</p> <p>Область верифікації визначається як періодична незалежна перевірка та послідовна детермінація скорочень викидів парникових газів, яка проводиться Акредитованим незалежним органом протягом визначеного верифікаційного періоду, і складається з наступних трьох етапів: i) кабінетний аналіз звіту про моніторинг на відповідність проектно-технічній документації та плану моніторингу; ii) наступні опитування зацікавлених сторін проекту; iii) вирішення виявлених зауважень та видання остаточного верифікаційного звіту та висновку. Всю верифікацію – від аналізу контракту до верифікаційного звіту та висновку – було здійснено із застосуванням внутрішніх процедур компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн». Першим результатом процесу верифікації є перелік Запитів на роз'яснення та Запитів на коригувальні дії (ЗР та ЗКД), який надано у Додатку А.</p> <p>У висновку компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» підтверджує, що проект впроваджується відповідно до запланованих заходів, що описані у проектно технічній документації. Встановлене обладнання, необхідне для скорочення викидів, працює надійно і відкаліброване належним чином. Впроваджено систему моніторингу, і завдяки проекту відбувається скорочення викидів ПГ. Скорочення викидів ПГ обчислюються без суттєвих помилок, упущень і хибних тверджень. Результатом впровадження проекту стало скорочення викидів ПГ у кількості 5 480 733 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту протягом періоду моніторингу 01.01.2008 – 31.12.2011, що включає 1 258 538 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту за 2008 рік, 1 275 590 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту за 2009 рік, 1 403 554 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту за 2010 рік та 1 543 051 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту за 2011 рік.</p> <p>Наш висновок відноситься до проектних емісій парникових газів та повідомлених фактичних скорочень викидів парникових газів, що стосуються схваленої базової лінії та моніторингу за проектом, а також пов'язаних з ними документів.</p>	

Звіт №: UKRAINE-ver/0498/2012	Предметна група: СВ
Назва проекту: «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз»	
Роботу виконали: Олег Скоблик – Керівник групи, провідний верифікатор Олена Манзюк – Член групи, верифікатор Олександр Кузьменко - технічний спеціаліст	
Роботу перевірів: Іван Соколов – Внутрішній технічний рецензент Василь Кобзар – технічний спеціаліст	
Роботу затвердив: Іван Соколов – Операційний менеджер	
Дата цього перегляду: 21.05.2012	Версія №: 01
Кількість стор. 43	

- Розповсюдження без дозволу Клієнта або відповідальної організації заборонено
- Обмежене розповсюдження
- Необмежене розповсюдження



ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

**Скорочення**

АНО	Акредитований Незалежний Орган
БВС	Бюро Верітас Сертифікейшн Холдинг SAS
ЗКД	Запит на коригувальні дії
МЧР	Механізм чистого розвитку
ЗР	Запит на роз'яснення
СО <sub>2</sub>	Діоксид вуглецю
КДВ	Керівництво з детермінації та верифікації
ОСВ	Одиниці скорочення викидів
ЗПД	Запит на подальші дії
ПГ	Парникові гази
МГЕЗК	Міжурядова група експертів зі зміни клімату (IPCC)
СВ	Спільне впровадження
НКСВ	Наглядний комітет спільного впровадження
ПМ	План Моніторингу
ЗМ	Звіт з моніторингу
ПКО	Призначений координаційний орган
ГЯ/ГК	Гарантія якості/Гарантія контролю
ПТД	Проектно-технічна документація
РКЗК ООН	Рамкова конвенція ООН зі зміни клімату

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ
 

---

<b>Зміст</b>	<b>Сторінка</b>
1 ВСТУП .....	4
1.1 Мета верифікації .....	4
1.2 Обсяг верифікації .....	4
1.3 Верифікаційна група .....	5
2 МЕТОДОЛОГІЯ.....	5
2.1 Огляд документації.....	5
2.2 Інтерв'ю .....	6
2.3 Вирішення запитів на роз'яснення, коригувальні та подальші дії .....	7
3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЕРИФІКАЦІЇ .....	7
3.1 Питання та ЗПД, які залишились невирішеними з попередніх верифікацій.....	8
3.2 Схвалення проекту залученими сторонами (90-91) .....	8
3.3 Впровадження проекту (92-93) .....	9
3.4 Відповідність плану моніторингу методології ведення моніторингу (94-98) .....	10
3.5 Перегляд плану моніторингу (99-100) .....	11
3.6 Управління даними (101) .....	11
3.7 Верифікація програмної діяльності (102-110) .....	14
4 ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ВИСНОВОК.....	14
5 ПОСИЛАННЯ .....	16

ДОДАТОК А: ПРОТОКОЛ ВЕРИФІКАЦІЇ ПРОЕКТУ СВ



ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

## 1 ВСТУП

ВЕМА S.A. уповноважило компанію «Бюро Верітас Сертифікейшн» провести верифікацію скорочення викидів проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» (надалі Проект), розташованого за адресою: Автономна Республіка Крим та шельфи Чорного та Азовського морів, Україна.

У цьому звіті підсумовано висновки щодо верифікації проекту, виконаної на основі критеріїв РКЗК ООН, а також критерій щодо забезпечення послідовного функціонування, моніторингу та звітності за проектом.

### 1.1 Мета верифікації

Верифікація – це періодична незалежна перевірка та послідовна детермінація Акредитованим незалежним органом (АНО) скорочень викидів парникових газів (ПГ), які спостерігаються протягом визначеного верифікаційного періоду.

Мету верифікації можна поділити на початкову верифікацію та періодичну верифікацію.

Критерії РКЗК ООН стосуються Статті 6 Кіотського протоколу, правил та методик СВ, а також послідовних рішень Комітету з нагляду СВ та критеріїв приймаючої сторони.

### 1.2 Обсяг верифікації

Обсяг верифікації визначається як незалежна та об'єктивна перевірка і послідовна детермінація Акредитованим Незалежним Органом скорочень викидів ПГ. Верифікація базується на представленому моніторинговому звіті і детермінованій проектно-технічній документації, включаючи дослідження базової лінії проекту, переглянутий план моніторингу та інші відповідні документи. Інформація, наведена в цих документах, перевіряється на відповідність Кіотському протоколу, правилам РКЗК ООН та пов'язаним з ними документами.

Верифікація не передбачає надання консультацій клієнту. Однак, висунуті запити на роз'яснення, коригувальні та/або подальші дії можуть сприяти поліпшенню моніторингу проекту у відношенні скорочення викидів парникових газів.



ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

### 1.3 Верифікаційна група

Група з верифікації складається з наступних осіб:

Олег Скоблик

Керівник групи, провідний верифікатор проектів з питань зміни клімату компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Олена Манзюк

Член групи, верифікатор проектів з питань зміни клімату компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Олександр Кузьменко

Учасник групи, Технічний спеціаліст «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Верифікаційний звіт перевірів:

Іван Соколов

Внутрішній технічний рецензент компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Василь Кобзар

Технічний спеціаліст «Бюро Верітас Сертифікейшн»

## 2 МЕТОДОЛОГІЯ

Увесь процес верифікації – від аналізу контракту до верифікаційного звіту та висновку – було здійснено відповідно до внутрішніх процедур компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн».

З метою забезпечення прозорості процесу верифікації, було складено верифікаційний протокол, відповідно до «Керівництва з детермінації та верифікації» версії 01, виданого Наглядним Комітетом спільного впровадження на його 19 засідання, яке відбулося 04.12.2009 року. В протоколі чітко відображаються критерії (вимоги), засоби верифікації та результати верифікації визначених критеріїв.

Верифікаційний протокол слугує для виконання наступних завдань:

- Організовує, деталізує і з'ясовує вимоги, котрим повинен відповідати проект СВ;
- Забезпечує прозорість процесу верифікації, в ході якого верифікатор документує спосіб перевірки певної вимоги і результат цієї перевірки.

Заповнений верифікаційний протокол знаходиться в Додатку А цього звіту.

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ
 

---

## 2.1 Огляд документації

Було переглянуто Звіт з моніторингу (ЗМ), наданий VEMA S.A., і додаткові документи, пов'язані з розробкою проекту, його базової лінії та плану моніторингу, тобто державне законодавство, проектно-технічна документація (ПТД), специфічний підхід СВ, розроблений на основі Керівна щодо критеріїв встановлення базової лінії та моніторингу, критерії сторони, що приймає, Кіотський протокол, які підлягають перевірці Акредитованим Незалежним Органом.

Результати верифікації, представлені у даному звіті, стосуються Звіту з моніторингу версії 01 від 07.02.2012, Звіту з моніторингу версії 02 від 18.05.2012 та проекту, описаного в детермінованій ПТД.

## 2.2 Інтерв'ю

24.04.2012 р. верифікаційна група компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн» під час візиту на місце впровадження проекту провела опитування зацікавлених сторін проекту для підтвердження відібраної інформації і отримання відповідей на питання, які виникли під час аналізу документів. Були опитані представники VEMA S.A. та Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» (див. розділ 5 Посилання). Основні теми інтерв'ю підсумовані у Таблиці 1.

**Таблиця 1 Темі Інтерв'ю**

Організація, представники якої були опитані	Темі інтерв'ю
Державне Підприємство «Виробниче Об'єднання Південний машинобудівний завод імені О.М. Макарова»	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Організаційна структура</li> <li>➤ Відповідальність та повноваження</li> <li>➤ Навчання персоналу</li> <li>➤ Управління якістю та заходи контролю якості</li> <li>➤ Встановлення обладнання (записи)</li> <li>➤ Контроль обладнання/калібрування</li> <li>➤ Система ведення записів вимірювання, база даних</li> <li>➤ Процедура моніторингу</li> </ul>



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Інститут промислової екології	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Методологія базової лінії</li> <li>➤ План моніторингу</li> <li>➤ Звіт з моніторингу</li> <li>➤ Відхилення від ПТД</li> <li>➤ Розрахунок скорочення викидів</li> </ul>
-------------------------------	--

### 2.3 Вирішення запитів на роз'яснення, коригувальні та подальші дії

Метою цього етапу верифікації є висування запитів на коригувальні дії та на роз'яснення, а також будь-яких інших питань, які необхідно роз'яснити для отримання позитивних висновків «Бюро Верітас Сертифікейшн» щодо розрахунків скорочення викидів ПГ.

У разі, якщо у процесі аналізу ПТД і супровідних документів, верифікаційна група виявляє питання, які вимагають виправлення, роз'яснення або вдосконалення відповідно до вимог щодо проектів СВ, вона формулює ці питання і повідомляє про них учасників проекту у формі:

(а) Запитів на коригувальні дії (ЗКД), що вимагають від учасників проекту виправити в опублікованій ПТД помилки, які суперечать (технічному) процесу, що застосовується для даного проекту, чи відповідним вимогам до проектів СВ, або помилки, які призводять до будь-якої іншої логічної невідповідності;

(б) Запитів на роз'яснення (ЗР), що вимагають від учасників проекту надати верифікаційній групі додаткову інформацію, необхідну для оцінки відповідності вимогам до проектів СВ;

(с) Запитів на подальші дії (ЗПД), що інформують учасників проекту про пов'язані з впровадженням проекту, а не з проектно-технічною документацією, питання, які підлягають перевірці протягом першої верифікації.

Верифікаційна група надає об'єктивну оцінку щодо того, чи дії, здійснені учасниками проекту, якщо такі були здійснені, задовольняють відповідні висунуті питання, та повинна надати висновок щодо результатів верифікації.

Для забезпечення прозорості процесу верифікації, питання, які було порушено, викладені більш детально у протоколі верифікації в Додатку А.



ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

### **3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЕРИФІКАЦІЇ**

В наступних розділах наведені результати верифікації.

Результати кабінетного огляду початкових документів моніторингу та висновки проведених опитувань під час відвідування місця впровадження проекту описані у протоколі верифікації в Додатку А.

Запити на роз'яснення та коригувальні дії задокументовані у протоколі верифікації у Додатку А. В результаті верифікації проекту було висунуто сім Запитів на коригувальні дії та два Запит на роз'яснення.

Номер в дужках наприкінці кожного розділу відповідає номеру параграфа «Керівництва з детермінації та верифікації».

#### **3.1 Питання та ЗПД, які залишились невирішеними з попередніх верифікацій**

Один Запит на подальші дії (а саме ЗПД01) залишився невирішеним після детермінації. ЗПД01 був висунутий з метою забезпечення того, що дані, які підлягають моніторингу і є необхідними для верифікації, зберігатимуться протягом двох років з моменту останньої передачі ОСВ. Від ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» вимагалось підготувати спеціальну задокументовану інструкцію щодо зберігання даних з моніторингу.

Учасники проекту надали документ, який встановлює період зберігання моніторингових даних (Наказ № 246-пр від 23/05/2012 ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз»). Наказ виданий ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ввійшов в дію від 23/05/2012 р. Додатково, верифікаційна група під час візиту на об'єкт перевірила здійснення процедури моніторингу та схему реєстрації моніторингових даних та визнала їх задовільними. Документальні підтвердження, які засвідчують моніторингові дані, зберігаються у паперовому та електронному вигляді. Таким чином, ЗПД01, який залишився після детермінаційного процесу, закрито.

#### **3.2 Схвалення проекту залученими сторонами (90-91)**

Письмове схвалення проекту (Лист-схвалення № 1271/23/7 від 17/05/2012) було видано приймаючою Стороною, а саме Державним агентством екологічних інвестицій України.

Більше того, Федеральний офіс довкілля Швейцарії, що для даного проекту діє як Призначений національний орган даної Сторони, видав Лист-схвалення № J294-0485 від 14.05.2012 (див. Розділ 5 Посилання даного звіту).



---

**ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ**

---

Вищенаведені письмові схвалення є безумовними.

Визначені питання стосовно схвалення проекту залученими сторонами, відповіді учасників проекту та висновки «Бюро Верітас Сертифікейшн» описані у Додатку А (див. ЗКД01).

### **3.3 Впровадження проекту (92-93)**

Основною метою проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» є здійснення програми технічного вдосконалення та переоснащення системи добування, зберігання, підготовки та транспортування природного газу, впровадження сучасних технологій з метою переходу на більш високий рівень організації передачі, обліку та зберігання природного газу.

Проектний сценарій проекту СВ, що знаходиться на розгляді, базується на впровадженні нового енергоефективного обладнання та комплексу заходів спрямованих на зменшення викидів від витоків природного газу в елементах газотранспортної системи. Витоки на технологічному обладнанні ДАТ «Чорноморнафтогаз» будуть скорочені у значній мірі за допомогою реалізації заходів проекту СВ та виконання постійного моніторингу можливих джерел виникнення витоків і попередження їх виникнення.

Проектна діяльність реалізується відповідно до графіку впровадження проекту СВ, який схвалено у ПТД версія 02. Вся детальна інформація щодо встановленого проектного обладнання за моніторинговий період описана у звіті з моніторингу (ЗМ) та в супровідному документі 1 до звіту з моніторингу.

Проектні заходи полягали в ремонті і заміні газової арматури та обладнання систем добування, підготовки, зберігання та транспортування природного газу ДАТ «Чорноморнафтогаз». Під час моніторингового періоду проектні заходи також полягали в подальшому здійсненні цілеспрямованого обстеження і технічного обслуговування всього газового устаткування та арматури, які було відремонтовано завдяки реалізації проектної діяльності.

Відремонтоване у попередні періоди проектної діяльності газове обладнання регулярно обстежується, як і передбачалося

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

моніторинговим планом. Дана діяльність необхідна для запобіжних заходів, щоб уникнути повторної появи вже усунутих джерел витоку.

Відповідно до схваленого моніторингового плану у ПТД, поточний ремонт газового устаткування проводиться один раз на рік, а технічне обслуговування проводиться один раз на півроку.

Відповідно до Звіту з моніторингу, скорочення викидів парникових газів було досягнуто завдяки реалізації діяльності проекту СВ. Кількість скорочення викидів протягом моніторингового періоду 01.01.2008 – 31.12.2011 становить 5 480 733 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту, що трохи нижче за очікуване значення в ПТД за той самий моніторинговий період.

В межах моніторингового періоду, що розглядається, відхилення або перегляд детермінованої ПТД не мають місця.

Визначені питання стосовно впровадження проекту, відповіді учасників проекту та висновки «Бюро Верітас Сертифікейшн» описані у Додатку А (див. ЗКД02 та ЗР01).

### **3.4 Відповідність плану моніторингу методології ведення моніторингу (94-98)**

Моніторинг проводився відповідно до плану моніторингу, що включений до зареєстрованої ПТД версія 02, стосовно якої детермінація вважається завершеною. Відповідно до ПТД, вибір моніторингового підходу було проведено згідно вимог Керівництва щодо критеріїв встановлення базової лінії та моніторингу. Розробники проекту використовували специфічний підхід СВ для визначення системи моніторингу. Специфічний підхід СВ проекту було розроблено на основі ухваленої методологій МЧР АМ0023 (версія 04.0.0). Збір всіх ключових параметрів, які необхідні для розрахунку викидів парникових газів, проводиться відповідно до прийнятої практики у Публічному Акціонерному Товаристві «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» вимірювання витоків метану та визначення впливу на навколишнє природне середовище.

Для розрахунку скорочень викидів враховувалися ключові фактори, такі як потенціал глобального потепління метану (CH<sub>4</sub>), тиск газу, температура газу, концентрація метану у зразку, кількість годин експлуатації обладнання на якому було виявлено витік протягом року, діапазон невизначеності методу виміру швидкості фізичного витоку, долі одиниць, тощо, а також ризики, пов'язані з проектом СВ.



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Джерела даних, що використовувались для розрахунку скорочень викидів, такі як відкаліброване належним чином вимірювальне обладнання, Міжурядовою групою експертів зі зміни клімату (МГЕЗК), схвалена методологія та національні стандарти є чітко визначеними, достовірними та прозорими. На місцях відповідальні особи реєструють дані з вимірювального обладнання та фіксують моніторингові дані у спеціальних звітних формах і журналах. Більш того, на підприємстві присутня електронна база даних. Детальніше, реєстрація моніторингових параметрів на підприємстві проводиться у відповідності з визначеною процедурою збору даних. Відповідно до нашої ситуації, робоча група СВ координує проектну діяльність і проведення процедури моніторингу. Секретар, інженер, технолог та метролог ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» звітують робочій групі СВ. В свою чергу робоча група СВ передає моніторингову інформацію представникам компанії VEMA S.A. для обробки та підготовки періодичних звітів з моніторингу.

Загалом, всі ролі та відповідальні за проектну діяльність на ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» визначені відповідно до процедури, що визначена у розділі D «План Моніторингу» зареєстрованої ПТД версія 02 від 05.04.2012 р.

Потенціал глобального потепління метану (CH<sub>4</sub>) відібраний ретельно зі збалансованою точністю і доцільністю, його вибір був відповідним чином обґрунтований.

Розрахунок скорочень викидів базується на консервативних припущеннях та найбільш ймовірних сценаріях і є прозорим.

Визначені питання стосовно відповідності плану моніторингу методології ведення моніторингу, відповіді учасників проекту та висновки «Бюро Верітас Сертифікейшн» описані у Додатку А (див. ЗКД03, ЗКД04, ЗКД05).

### **3.5 Перегляд плану моніторингу (99-100)**

Моніторинговий план проекту СВ, який встановлено у ПТД версія 02, не має переглядів або відхилень під час звітного моніторингового періоду 01.01.2008 - 31.12.2011. Таким чином даний розділ не застосовується.

### **3.6 Управління даними (101)**

В результаті візиту на місце впровадження проекту, аналізу документації та загалом верифікаційного процесу можна зробити висновок, що дані та їх джерела, які наводяться в моніторингових звітах, є чітко визначеними, достовірними і прозорими.



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Здійснення процедур збору даних відбувається відповідно до затвердженого плану моніторингу, в тому числі процедури контролю та забезпечення якості. Наприклад, додаткова внутрішня підтримка та заходи з контролю, участь третіх сторін та процедури із усунення несправностей здійснюється головними спеціалістами ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз». Всі ці процедури детально описані у затвердженій проектно технічній документації.

Відповідно до документації на вимірювальне обладнання та їх сертифікати повірки можна підвести підсумки, що функціонування обладнання для моніторингу, включаючи статус його калібрування, відповідає вимогам.

Протягом візиту на підприємство реєстраційні форми і журнали первинних записів даних були переглянуті, а також електронна база даних була перевірена. Система обліку даних працює надійно та дозволяє прослідкувати весь ланцюг збору даних. Таким чином моніторингові записи є прозорими та надійними.

Система збору даних та система управління моніторингу проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» функціонують у відповідності до плану моніторингу, що зареєстрований у ПТД.

Визначені питання стосовно управління даними, відповіді учасників проекту та висновки «Бюро Верітас Сертифікейшн» описані у Додатку А (див. ЗКД06, ЗКД07 та ЗР02).

### **3.7 Верифікація програмної діяльності (102-110)**

Не застосовується.



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

#### 4 ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ВИСНОВОК

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» здійснила періодичну верифікацію проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» в Автономній Республіці Крим та шельфах Чорного та Азовського морів, Україна, із застосуванням спеціально розробленого підходу проекту СВ, який було розроблено відповідно до Керівництва щодо критеріїв встановлення базової лінії та моніторингу. Верифікація проводилася на основі критеріїв РКЗК ООН та критеріїв приймаючої країни, а також відповідно до критеріїв, які забезпечують послідовну реалізацію проекту, моніторинг та звітність.

Верифікація складалася з трьох наступних етапів: i) кабінетний аналіз звіту з моніторингу на відповідність проектно-технічній документації та плану моніторингу; ii) контрольні опитування зацікавлених сторін проекту; iii) вирішення проблемних питань та надання остаточного верифікаційного звіту та висновку.

Керівництво компанії VEMA S.A. несе відповідальність за підготовку даних про викиди ПГ і повідомлені скорочення викидів ПГ за проектом на основі моніторингового плану, який надається у фінальній ПТД версія 02. Розробка і ведення обліку даних і звітності відповідно до вказаного плану, включаючи розрахунок і визначення рівня скорочення викидів ПГ відповідно до проекту, є відповідальністю керівництва проекту.

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» провела верифікацію звіту з моніторингу за проектом, версія 02 від 18.05.2012, за звітний період як зазначено далі. Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» підтверджує, що проект впроваджується відповідно до визначених змін. Встановлене обладнання, яке є необхідним для скорочення викидів, працює надійно і відкаліброване належним чином. Наявна діюча система моніторингу і проект генерує скорочення викидів ПГ.

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» може підтвердити, що рівень скорочення викидів ПГ розраховується без суттєвих похибок, упущень та хибних тверджень. Наш висновок стосується проектних викидів ПГ і повідомлених фактичних скорочень викидів ПГ, які стосуються схвалених базової лінії та моніторингу проекту та пов'язаних з ними документів. На основі інформації, розглянутої і оціненої нами, ми підтверджуємо з прийнятним рівнем достовірності наступні розрахунки:



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Звітний період: з 01.01.2008 по 31.12.2008

Викиди базової лінії	: 1 329 399	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Проектні викиди	: 70 861	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Скорочення викидів (2008)	: 1 258 538	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту

Звітний період: з 01.01.2009 по 31.12.2009

Викиди базової лінії	: 1 347 381	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Проектні викиди	: 71 791	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Скорочення викидів (2009)	: 1 275 590	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту

Звітний період: з 01.01.2010 по 31.12.2010

Викиди базової лінії	: 1 482 533	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Проектні викиди	: 78 979	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Скорочення викидів (2010)	: 1 403 554	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту

Звітний період: з 01.01.2011 по 31.12.2011

Викиди базової лінії	: 1 629 904	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Проектні викиди	: 86 853	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту
Скорочення викидів (2011)	: 1 543 051	тонн CO <sub>2</sub> еквіваленту

Загальна кількість скорочення викидів за моніторинговий період з 01.01.2008 р. по 31.12.2011 р. складає 5 480 733 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту.

Скорочення викидів, проектні викиди і базові викиди, які зазначено вище округлені розробниками звіту з моніторингу до цілих значень (1 т) та базуються на розрахунках, що надаються у супровідному до звіту з моніторингу ексель файлі.

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

## 5 ПОСИЛАННЯ

### Документи категорії 1:

Документи, надані учасниками проекту VEMA S.A., що безпосередньо стосуються компонентів ПГ проекту.

- /1/ ПТД проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» версія 02 від 05.04.2012 р.
- /2/ Звіт з моніторингу проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» за період 01.01.2008 – 31.12.2011, версія 01 від 07.02.2012 р.
- /3/ Звіт з моніторингу проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» за період 01.01.2008 – 31.12.2011, версія 02 від 18.05.2012 р.
- /4/ Детермінаційний звіт № UKRAINE-det/0415/2011 від 06.04.2012 р. проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз»
- /5/ Лист-схвалення № 1271/23/7 від 17.05.2012 проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» видане Державним Агентством Екологічних Інвестицій України
- /6/ Лист схвалення № J294-0485 від 14.05.2012 проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» видане Федеральним офісом довілля Швейцарії

### Документи категорії 2:

Базові документи, пов'язані з розробкою та/або методологією, яка застосовується при розробці, або інші відповідні документи.

- /1/ Протокол № 1 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з





## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 07.12.2005 р.
- /2/ Протокол № 2 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 21.12.2006 р.
- /3/ Протокол № 3 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 26.12.2006 р.
- /4/ Протокол № 4 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 21.12.2007 р.
- /5/ Протокол № 5 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 24.12.2007 р.
- /6/ Протокол № 6 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 22.12.2008 р.
- /7/ Протокол № 7 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 25.12.2008 р.
- /8/ Протокол № 8 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 21.12.2009 р.
- /9/ Протокол № 9 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 25.12.2009 р.
- /10/ Протокол № 10 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 21.12.2010 р.
- /11/ Протокол № 11 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 24.12.2010 р.
- /12/ Протокол № 12 засідання Робочої групи за проектом СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз» від 19.12.2011 р.
- /13/ Свідоцтво № 018810 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 957 від 20.03.2006 р. Дійсне 6 місяців
- /14/ Свідоцтво № 020579 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 42 від 03.04.2006 р. Дійсне 6 місяців
- /15/ Свідоцтво № 029713 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 607 від 16.10.2006 р. Дійсне 6 місяців
- /16/ Свідоцтво № 006226 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 607 від 19.03.2007 р. Дійсне 6 місяців
- /17/ Свідоцтво № 016544 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 43 від 29.10.2007 р. Дійсне 6 місяців
- /18/ Свідоцтво № 016512 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 123 від 29.10.2007 р. Дійсне 6 місяців
- /19/ Свідоцтво № 022339 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 605 від 17.03.2008 р. Дійсне 1 рік
- /20/ Свідоцтво № 022336 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 23 від 17.03.2008 р. Дійсне 1 рік
- /21/ Свідоцтво № 022340 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 607 від 17.03.2008 р. Дійсне 1 рік
- /22/ Свідоцтво № 036553 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 607 від 16.03.2009 р. Дійсне 1 рік
- /23/ Свідоцтво № 036554 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 605 від 16.03.2009 р. Дійсне 1 рік
- /24/ Свідоцтво № 038809 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 668 від 23.06.2009 р. Дійсне до 23.06.2010 р.
- /25/ Свідоцтво № 047489 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 1201 від 15.03.2010 р. Дійсне до 15.03.2011 р.



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- /26/ Свідоцтво № 046696 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 605 від 15.03.2010 р. Дійсне до 15.03.2011 р.
- /27/ Свідоцтво № 046697 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 607 від 15.03.2010 р. Дійсне до 15.03.2011 р.
- /28/ Свідоцтво № 059880 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 183 від 30.06.2011 р. Дійсне до 30.06.2012 р.
- /29/ Свідоцтво № 062980 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 42 від 27.04.2011 р. Дійсне до 27.04.2012 р.
- /30/ Свідоцтво № 064117 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 43 від 15.12.2011 р. Дійсне до 15.12.2012 р.
- /31/ Свідоцтво № 065454 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 78 від 14.03.2012 р. Дійсне до 14.03.2013 р.
- /32/ Свідоцтво № 065455 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 23 від 14.03.2012 р. Дійсне до 14.03.2013 р.
- /33/ Свідоцтво № 065453 про повірку робочого засобу вимірювальної техніки, сер. № 1201 від 14.03.2012 р. Дійсне до 14.03.2013 р.
- /34/ Договір № 08/4/8/6 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 03.01.2007 р.
- /35/ Договір № 1221/3109 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 23.10.2007 р.
- /36/ Договір № 16/3597 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 21.01.2008 р.
- /37/ Договір № 125/35 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 28.01.2009 р.
- /38/ Договір № 1860/770 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 16.07.2010 р.
- /39/ Додаткова угода № 1/505 від 06.06.2011 р. до договору від 16.07.2010 р. № 1860/770
- /40/ Договір № 828/5196 між ДАТ «Чорноморнафтогаз» та ДП «Кримський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» від 19.07.2011 р. Додаток № 1 від 19.07.2011 р. до договору № 828/5196 Перелік метрологічних послуг. Додаток № 2 від 19.07.2011 р. до

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- договору № 828/5196 Номенклатура обладнання
- /41/ Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (установка регулятора тиску УРД-Т 100/100 на ГРС)
  - /42/ Акт здачі обладнання в монтаж (регулятор тиску УРД-Т 50/80 на ГРС)
  - /43/ Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (заміна регулятора тиску УРД-Т 50/80 на ГРС замість РД-40)
  - /44/ Акт № 7 приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (врізка крану Ду500) від 30.12.2008 р.
  - /45/ Акт № 6 приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (врізка крану Ду500) від 30.12.2008 р.
  - /46/ Акт від 30.12.2008 р. здачі обладнання в монтаж (кран шаровий КШ-500, кран шаровий Ду-150)
  - /47/ Акт про ввід в експлуатацію свердловини № 36 від 11.06.2008 р.
  - /48/ Акт про ввід в експлуатацію свердловини № 37 від 11.04.2008 р.
  - /49/ Акт про ввід в експлуатацію свердловини № 38 від 03.12.2008 р.
  - /50/ Акт № 12 приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (врізка кран-відводу та частини побудованого газопроводу-відводу до ГРС) від 16.07.2009 р.
  - /51/ Акт про ввід в експлуатацію свердловини № 34 від 11.05.2009 р.
  - /52/ Акт про ввід в експлуатацію свердловини № 39 від 15.06.2010 р.
  - /53/ Акт № 09/11 здачі обладнання в монтаж від 14.09.2011 р.
  - /54/ Акт заміни обладнання свердловини (свердловина № 73) від 17.02.2011 р.
  - /55/ Акт заміни обладнання свердловини (свердловина № 75) від 31.05.2011 р.
  - /56/ Акт заміни обладнання свердловини (свердловина № 10) від 30.06.2011 р.
  - /57/ Акт здачі обладнання в монтаж від 30.08.2011 р. (регулятори тиску РД50, крани газові Ду50, кран КШ ДК80)
  - /58/ Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів від 30.08.2011 р. (проведення реконструкції вузла редукції на ГРС)
  - /59/ Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів від 31.10.2011 р. (проведення ремонту вузла редукції на ГРС)
  - /60/ Акт заміни обладнання свердловини (свердловина № 82) в 2011 р.
  - /61/ Акт заміни обладнання свердловини (свердловина № 12)
  - /62/ Акт № 21 заміни обладнання свердловини (свердловина № 13) від 27.02.2012 р.
  - /63/ Акт здачі обладнання в монтаж в 2012 р. (регулятор тиску газу,

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- кран шаровий)
- /64/ Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (установка регулятора тиску УРД-Т 100/100, крана шарового з ручним приводом)
  - /65/ Паспорт на сигналізатор термохімічний, зав. № 106. Свідоцтво про приймання та державну калібровку від лютого 2002 р.
  - /66/ Паспорт на вимірювач концентрації газів переносної комбінованої комби, зав. № 06. Дата державної повірки від 24.05.2002 р.
  - /67/ Формуляр на інтерферометр шахтний ШИ-11, зав. № 300007
  - /68/ Формуляр сигналізатора, зав. № 13646
  - /69/ Формуляр сигналізатора, зав. № 1120
  - /70/ Формуляр сигналізатора, зав. № 962 от 20.05.2004 р.
  - /71/ Паспорт на газоаналізатор ФСТ-03, зав. № 1715. Дата державної повірки від 03.03.2005 р.
  - /72/ Паспорт на сигналізатор горючих газів та парів (термохімічний ЩИТ-2), зав. № 26. Державна калібровка від квітня 2005 р.
  - /73/ Паспорт на метанометр МС-1, зав. № 43. Дата повірки 28.03.2003 р.
  - /74/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2006 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /75/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2007 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /76/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2008 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /77/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2009 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /78/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2010 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /79/ Звіт про охорону атмосферного повітря за 2011 рік. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /80/ Звіт про охорону атмосферного повітря за перший квартал 2012 року. Форма № 2-ТП (повітря)
  - /81/ Дозвіл № 122700000/19 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 01.06.2007 р. Термін дії дозволу 5 років, з 01.06.2007 р. до 01.06.2012 р. (ежекторна станція Північно-Булганацького газового родовища ДАТ «Чорноморнафтогаз»)
  - /82/ Дозвіл № 111200000/20 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 01.06.2007 р. Термін дії дозволу 5 років, з 01.06.2007 р. до 01.06.2012 р. (установка комплексної підготовки газу «Багерово» і Східно-Казантипського газового родовища)
  - /83/ Дозвіл № 122700000/61 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 10.12.2007 р. Термін дії дозволу 5 років, з 10.12.2007 р. до 31.12.2012 р.


**ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ**

	(Східно-Кримське нафтовидобуване керування «Чорноморнафтогаз»)	ДАТ
/84/	Дозвіл № 110100000/106 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 25.02.2008 р. Термін дії дозволу з 25.02.2008 р. до 25.02.2013 р.	
/85/	Дозвіл № 111900000/77 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 18.04.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 18.04.2008 р. до 30.06.2013 р.	
/86/	Дозвіл № 1101166000/33 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 21.04.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 21.04.2008 р. до 30.06.2013 р.	
/87/	Дозвіл № 125600000/17 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 05.05.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 05.05.2008 р. до 05.05.2013 р.	
/88/	Дозвіл № 110600000/36 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 25.06.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 25.06.2008 р. до 30.06.2013 р.	
/89/	Дозвіл № 110100000/222 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 26.12.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 26.12.2008 р. до 31.12.2013 р.	
/90/	Дозвіл № 125600000/34 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 30.12.2008 р. Термін дії дозволу 5 років, з 30.12.2008 р. до 30.12.2013 р.	
/91/	Дозвіл № 125600000/42 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 13.04.2010 р. р. Термін дії дозволу 5 років, з 13.04.2010 р. до 30.06.2015 р. (вузол крану, бухта Очеретай ДАТ «Чорноморнафтогаз»)	
/92/	Дозвіл № 125600000/43 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 13.04.2010 р. р. Термін дії дозволу 5 років, з 13.04.2010 р. до 30.06.2015 р. (установка комплексної підготовки газу Глебовка УВГ ДАТ «Чорноморнафтогаз»)	
/93/	Дозвіл № 125600000/44 на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від 13.04.2010 р. р. Термін дії дозволу 5 років, з 13.04.2010 р. до 30.06.2015 р. (управління підземного зберігання газу ДАТ «Чорноморнафтогаз»)	
/94/	Наказ № 246-пр про встановлення строку зберігання документів від 23.05.2012 р.	

**Список опитаних осіб:**

Перелік осіб, які були опитані під час верифікації, або осіб, які надали іншу інформацію, що не включена до документів, перерахованих вище.

- /1/ Ільницький Ростислав Миколайович – Перший заступник Голови Правління, головний інженер;



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- /2/ Ершов Володимир Євгенович – Начальник управління з підготовки;
- /3/ Гринь Олег Васильович – Начальник управління з виробництва;
- /4/ Шульга Денис Вікторович – Начальник управління екологічної безпеки та громадського захисту;
- /5/ Сігітов Олександр Ільч – головний механік;
- /6/ Середа Костянтин Анатолійович – Начальник виробничо-технічного відділу управління з виробництва;
- /7/ Дейнега Іван Іванович – головний метролог метрологічної служби;
- /8/ Кемалова Лейле Едгемовна – Заступник начальника виробничо-технічного відділу управління з виробництва;
- /9/ Горобець Григорій Васильович – Головний інженер управління з видобутку газу;
- /10/ Кучак Василь Іванович – Головний інженер управління підземного зберігання газу;
- /11/ Очкан Олег Петрович – Начальник виробничо-технічної служби управління магістральних газопроводів;
- /12/ Рибалкін Володимир Анатолійович – Заступник начальника МСП-17.
- /13/ Дмитро Паламарчук – консультант компанії VEMA S.A.



BUREAU  
VERITAS

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

## ДОДАТОК А: ПРОТОКОЛ ВЕРИФІКАЦІЇ ПРОЕКТІВ СПІЛЬНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

**Таблиця 1. Контрольний перелік питань для верифікації відповідно до КЕРІВНИЦТВА СПІЛЬНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ З ДЕТЕРМІНАЦІЇ ТА ВЕРИФІКАЦІЇ (Версія 02)**

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Поперед ній висново к	Остаточ ний висново к
<b>Затвердження проекту залученими Сторонами</b>				
90	Чи надав Призначений координаційний орган як мінімум однієї із залучених Сторін, окрім приймаючої, письмове схвалення проекту не пізніше, ніж під час подання до секретаріату для публікації першого верифікаційного звіту, згідно з параграфом 38 Керівництва з СВ?	Всі залучені Сторони видали письмові схвалення проекту. А саме, Державне агентство екологічних інвестицій видало Лист-схвалення № 1271/23/7 від 17.05.2012 проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз», а також Федеральне міністерство навколишнього середовища, Швейцарія (друга сторона), видало Лист-схвалення № J294-0485 від 14.05.2012. <u>Запит на коригувальні дії 01 (ЗКД01).</u> Будь ласка, у звіті з моніторингу надайте детальну інформацію про листи	ЗКД01	Відповідає вимогам



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		схвалення (ЛС) проекту СВ, які видані залученими сторонами.		
91	Чи всі письмові схвалення проекту залученими Сторонами є безумовними?	Всі письмові схвалення проекту залученими Сторонами є безумовними.	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
<b>Впровадження проекту</b>				
92	Чи був проект впроваджений відповідно до ПТД, детермінація якої вважається завершеною і яка є у переліку проектів СВ на веб-сайті РКЗК ООН?	<p>В результаті процесу верифікації виявлено, що проект впроваджується відповідно до ПТД версії 02, детермінація якої вважається завершеною.</p> <p>Фактично, впровадження енергозберігаючих заходів відбувається переважно за графіком реалізації проекту.</p> <p>Відповідно до наданої документації та результатів візиту на місце впровадження проекту проект СВ генерує одиниці скорочення з 01.01.2008.</p> <p>В Звіті з моніторингу вказано, що досягнута кількість скорочення викидів</p>		Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		<p>за період моніторингу з 01.01.2008 по 31.12.2011 складає 5 480 733 тонн CO<sub>2</sub> еквіваленту.</p> <p>В цілому, діяльність за проектом СВ відбувається відповідно до проектно-технічної документації.</p> <p><u>Запит на коригувальні дії 02 (ЗКД02).</u> Будь ласка, вкажіть у звіті з моніторингу сектор застосування проекту СВ, що розглядається.</p> <p><u>Запит на роз'яснення 01 (ЗР01).</u> Будь ласка, поясніть причину різниці скорочення викидів, досягнутих за моніторинговий період 01.01.2008 - 31.12.2011 та що зазначені у ЗМ, із значенням скорочення викидів, оцінених у ПТД версія 02 за той самий період.</p>	<p>ЗКД02</p> <p>ЗР01</p>	<p>Відповідає вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p>
93	Яким був статус виконання проекту протягом періоду моніторингу?	В ЗМ вказано чинний статус впровадження діяльності за проектом. Враховуючи надані матеріали відомо, що все проектне обладнання працювало та генерувало скорочення викидів під час звітнього періоду. Також див. пункт 92	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		вище.		
<b>Відповідність плану моніторингу</b>				
94	Чи моніторинг було здійснено у відповідності до плану моніторингу, включеного до ПТД, детермінація якої вважається остаточною і включеною до переліку проектів на веб-сайті РКЗК ООН?	Процедура моніторингу на ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз» здійснюється відповідно до плану моніторингу, включеного до ПТД версії 02 від 05.04.2012 р., стосовно якої детермінація вважається остаточною. Дані, використані для розрахунку скорочень викидів базуються на інформації, підтвердженій документацією ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз».	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
95 (a)	Чи були враховані ключові фактори, напр. ті, що наведені у пунктах 23 (b) (i)-(vii), що впливають на викиди та обсяги чистої абсорбції за базовою лінією, ступінь впровадження проекту та викиди або джерела абсорбції, а також ризику, пов'язані з проектом, в залежності від обставин?	Відповідно до переглянутої інформації, враховуються наступні ключові фактори такі як потенціал глобального потепління метану (CH <sub>4</sub> ), тиск газу, температура газу, концентрація метану у зразку, кількість годин експлуатації обладнання на якому було виявлено витік протягом року, діапазон невизначеності методу виміру швидкості фізичного витоку, долі одиниць, тощо, а	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		також ризики, пов'язані з проектом, що впливають на викиди за проектом та базовою лінією, а також скорочення викидів в результаті впровадження проекту СВ.		
95 (b)	Чи є джерела даних, що використовуються для розрахунку скорочення викидів або збільшення чистої абсорбції, чітко визначеними, надійними і прозорими?	Джерела даних, що використовуються для розрахунку скорочення викидів або збільшення чистої абсорбції, є чітко визначеними, надійними і прозорими. Відповідний персонал на виробництві реєструє дані вимірювального обладнання та фіксує дані моніторингу в спеціальних звітних формах і журналах ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз». До того ж існує електронна база даних для даних моніторингу. Розподіл ролей та обов'язків описано детально в ЗМ. <u>Запит на коригувальні дії 03 (ЗКД03).</u> Будь ласка, надайте більше інформації про робочу групу СВ на ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз». <u>Запит на коригувальні дії 04 (ЗКД04).</u> Будь ласка, надайте спеціальні звітні	ЗКД03  ЗКД04	Відповідає вимогам  Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		форми із первинними моніторинговими даними, що заповнюються під час відбору проб.		
95 (c)	Чи були обрані коефіцієнти викидів, включаючи значення коефіцієнтів викидів за замовчуванням, які використовувалися для розрахунку скорочень викидів або збільшення чистої абсорбції, з ретельним дотриманням балансу між точністю та раціональністю, і чи обґрунтовано такий вибір належним чином?	Коефіцієнти викидів вуглекислого газу не використовується для розрахунку викидів та скорочення викидів для проекту СВ «Зменшення витоків метану та впровадження заходів з енергозбереження на технологічному устаткуванні Публічного Акціонерного Товариства «Державне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз».	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
95 (d)	Чи базується розрахунок скорочення викидів або збільшення обсягів чистої абсорбції на консервативних припущеннях та більш вірогідних сценаріях і є прозорим?	Виконаний розрахунок скорочення викидів базується на консервативних припущеннях та більш вірогідних сценаріях і є прозорим, як було схвалено в ПТД. А саме спеціально розроблений підхід для проектів СВ на основі ухваленої методологій МЧР АМ0023 (версія 04.0.0) було використано		Відповідає вимогам



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		<p>для моніторингу та оцінки скорочень викидів, який було розроблено відповідно до «Керівництва з критеріїв щодо встановлення базової лінії та моніторингу».</p> <p>В результаті кабінетного аналізу документів, всі дані, що стосуються розрахунку скорочень викидів, є послідовними по тексту ЗМ та в таблицях з розрахунками Excel.</p> <p><u>Запит на коригувальні дії 05 (ЗКД05).</u></p> <p>Будь ласка, перевірте та виправте формулу розрахунку проектних викидів у відповідності із зареєстрованою ПТД.</p>	ЗКД05	Відповідає вимогам
<b>Застосовується тільки до дрібномасштабних ПСВ</b>				
96	Чи не було виявлено перевищення граничного значення, що класифікується для дрібномасштабних проектів СВ, протягом періоду моніторингу, базуючись на середньорічних показниках? Якщо ця межа перевищена, чи	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	детермінований максимальний рівень скорочення викидів, приблизно визначений у ПТД для дрібномасштабного проекту СВ або групи таких проектів, за період моніторингу?			
<b>Застосовується тільки до групи дрібномасштабних проектів СВ</b>				
97 (a)	Чи не змінювався склад групи від того, що був визначений у F-JI-SSCBUNDLE?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
97 (b)	Якщо детермінація проводилася на основі загального плану моніторингу, чи надавали учасники проекту загальний звіт з моніторингу?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
98	Якщо моніторинг базується на плані моніторингу, який передбачає збігання, хоча б частково, періодів моніторингу, чи є такі періоди для кожного компоненту проекту чітко визначеними у	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам



BUREAU  
VERITAS

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	звіті з моніторингу? Чи не збігаються, хоча б частково, періоди моніторингу з тими, для яких верифікація, проведена раніше, вже вважається завершеною?			
<b>Перегляд плану моніторингу</b>				
<b>Застосовується тільки у випадку перегляду плану моніторингу учасником проекту</b>				
99 (a)	Чи надали учасники проекту відповідне обґрунтування для запропонованого перегляду?	Перегляд не має місця під час моніторингового періоду 01.01.2008 – 31.12.2011 проекту СВ, що розглядається.	Н/З	Н/З
99 (b)	Чи дозволяє запропонована зміна підвищити точність та/або застосування зібраної інформації у порівнянні з початковим планом моніторингу без зміни відповідних норм і правил складання планів з моніторингу?	Не застосовується	Н/З	Н/З
<b>Управління даними</b>				
101 (a)	Чи процедури збору даних,	Процедури збору даних здійснюються	Відповідає	Відповідає



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	включаючи процедури контролю та забезпечення якості, здійснюються згідно з планом моніторингу?	згідно зі схваленим планом моніторингу. Для моніторингу використовується вимірювальне обладнання, таке як газоаналізатори, сигналізатори газу та інше. Дані моніторингу за проектом підлягають моніторингу відповідно до встановленої частоти за розробленими планом та процедурою моніторингу. Процедури забезпечення та контролю якості реалізуються завдяки проведенню додаткових внутрішніх підтримуючих робіт та контрольних заходів, участі третіх сторін та проведенню процедур з вирішення проблемних ситуацій.	вимогам	вимогам
101 (b)	Чи функціонує належним чином обладнання, яке використовується для моніторингу, та чи проводиться його калібрування відповідно до вимог?	Все обладнання за проектом працювало належним чином в межах періоду моніторингу, що розглядається. Фактично все обладнання калібрується. Воно підлягає повірці з періодичною частотою (в паспорті кожного приладу вказано частоту повірки) відповідно до національного законодавства.		Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
		<p>Під час візиту на місце впровадження проекту група верифікаторів отримала та переглянула паспорти та/або сертифікати на повірку вимірювального обладнання для підтвердження вищезазначеної інформації. Детальна інформація стосовно точності та дат повірки вимірювального обладнання вказана в супровідному документі 2 до ЗМ за період моніторингу 01.01.2008-31.12.2011.</p> <p><u>Запит на коригувальні дії 06 (ЗКД06).</u> Будь ласка, документальне підтвердження статусу калібрування обладнання типу EX-TEC SR5.</p> <p><u>Запит на роз'яснення 02 (ЗР02).</u> Будь ласка, уточніть походження стандарту EN 50054/57.</p>	<p>ЗКД06</p> <p>ЗР02</p>	<p>Відповідає вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p>
101 (c)	Чи простежуються належним чином дані та записи, що використовуються для моніторингу?	Дані та записи, що використовуються для моніторингу, простежуються належним чином.	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
101 (d)	Чи відповідає система збору	Система збору та управління даними		Відповідає

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	та управління даними проекту плану моніторингу?	<p>проекту відповідає ПТД та схваленому плану моніторингу. Верифікаційна група підтверджує ефективність існуючих систем управління та операційних систем та знайшли їх придатними для надійного моніторингу проекту. Також дана інформація підтверджується задокументованими доказами Публічного Акціонерного Товариства «Дердавне Акціонерне Товариство «Чорноморнафтогаз».</p> <p><u>Запит на коригувальні дії 07 (ЗКД07).</u>          Будь ласка, наддайте документ, що підтверджує процедури зберігання даних протягом встановленого вимогами СВ РКЗКООН періоду.</p>	ЗКД07	<p>вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p>
<b>Верифікація програм діяльності (додаткові елементи для оцінки)</b>				
102	Чи не додано до Програмної діяльності СВ Програмного проекту, який ще не було верифіковано?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
103	Чи потрібно перевіряти верифікацію, що базується на	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	звітах про моніторинг всіх програмних проектів СВ?			
103	Чи гарантує верифікація точність і помірність скорочення викидів або збільшення обсягів чистої абсорбції у результаті діяльності відповідно до кожного Програмного проекту?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
104	Чи не збігається, хоча б частково, період моніторингу з попередніми моніторинговими періодами?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
105	Якщо АНО дізнається про помилково включеного Програмного проекту СВ, то чи повинен АНО повідомляти в письмовому вигляді про це Комітет з нагляду проектами СВ?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
<b>Застосовується тільки до підходу, що базується на вибіркових перевірках</b>				
106	Чи передбачається у плані вибіркових перевірок, який	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	<p>підготовлений АНО:</p> <p>(а) Описання принципу відбору зразку, беручи до уваги наступні фактори:</p> <p>(і) Для кожної процедури верифікації, яка використовує вибірковий підхід, вибір зразку повинен у достатній мірі представляти Програмний проект у рамках програми діяльності СВ, екстраполяція на Програмні проекти, визначена для такої перевірки, є доцільною, беручи до уваги відмінності між характеристиками Програмних проектів, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– типи Програмних проектів;</li> <li>– складність технологій, що застосовуються, та/або заходів, що використовуються;</li> <li>– географічне розташування</li> </ul>			

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	всіх Програмних проектів; – обсяги очікуваного скорочення викидів від Програмних проектів СВ, що верифікуються; – кількість Програмних проектів, для яких проводиться верифікація скорочення викидів; – тривалість моніторингових періодів Програмних проектів, що мають бути верифіковані; та – зразки, обрані для попередніх верифікацій, якщо такі мали місце.			
107	Чи готовий план відбору зразків разом з верифікаційним звітом та супровідними документами до публікації через секретаріат?	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
108	Чи проводив АНО перевірку на місцях у кількості, яка	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	дорівнює принаймні кореню квадратному (здійснюючи округлення до більшого цілого числа) з загальної кількості Програмних проектів? Якщо АНО не здійснює перевірки об'єкта або здійснює меншу кількість візитів, ніж квадратний корінь з числа загальної кількості Програмних проектів, здійснюючи округлення до більшого цілого числа, то чи надає АНО логічне пояснення і обґрунтування цього?			
109	Чи є доступним вибіркового плану для подання в секретаріат для прогнозованої оцінки Комітетом з нагляду за проектами СВ? (Вибірково)	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
110	Якщо АНО дізнався про включення обманним чином Програмного проекту,	Не застосовується	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Попередній висновок	Остаточний висновок
	шахрайство під час моніторингу Програмного проекту чи завищені показники скорочення викидів, заявлених в програмі діяльності СВ, то чи повідомило АНО Комітет з нагляду за проектами СВ про таке шахрайство в письмовому вигляді?			



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

**Таблиця 2.      Вирішення Запитів на коригувальні дії та Запитів на роз'яснення**

Запити на коригувальні дії та Запити на роз'яснення від верифікаційної групи	Посилання на питання із переліку табл. 1	Стислий зміст відповіді учасника проекту	Висновок верифікаційної групи
<u>Запит на коригувальні дії 01 (ЗКД01)</u> . Будь ласка, у звіті з моніторингу надайте детальну інформацію про листи схвалення (ЛС) проекту СВ, які видані залученими сторонами.	Таблиця 1, 90	Інформація із номерами листів схвалення та датами їх видачі описана у звіті з моніторингу розділ А.2.	Питання закрито на основі правок, що зроблені розробниками звіту з моніторингу.
<u>Запит на коригувальні дії 02 (ЗКД02)</u> . Будь ласка, вкажіть у звіті з моніторингу сектор застосування проекту СВ, що розглядається.	Таблиця 1, 92	Проект СВ стосується сектору застосування (1) і сектору застосування (10). Інформація зазначена відповідно до зареєстрованої ПТД.	Сектори застосування проекту вказані у звіті з моніторингу. Питання закрито.
<u>Запит на коригувальні дії 03 (ЗКД03)</u> . Будь ласка, надайте більше інформації про робочу групу СВ на ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз».	Таблиця 1, 95 (b)	Ситуація пов'язана із робочою групою СВ описана у звіті з моніторингу.	Питання закрито.
<u>Запит на коригувальні дії 04 (ЗКД04)</u> . Будь ласка, надайте спеціальні звітні форми із	Таблиця 1, 95 (b)	Форми реєстрації відбору проб надані верифікаційній групі.	Відповідно до аналізу наданих документальних підтверджень, питання



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Запити на коригувальні дії та Запити на роз'яснення від верифікаційної групи	Посилання на питання із переліку табл. 1	Стислий зміст відповіді учасника проекту	Висновок верифікаційної групи
первинними моніторинговими даними, що заповнюються під час відбору проб.			закрито.
<u>Запит на коригувальні дії 05 (ЗКД05)</u> . Будь ласка, перевірте та виправте формулу розрахунку проектних викидів у відповідності із зареєстрованою ПТД.	Таблиця 1, 95 (d)	До формули 1, яка використовується для розрахунку проектних викидів, внесені виправлення у відповідності із ПТД.	Питання закрито.
<u>Запит на коригувальні дії 06 (ЗКД06)</u> . Будь ласка, документальне підтвердження статусу калібрування обладнання типу EX-TEC SR5.	Таблиця 1, 101 (b)	Паспорт / сертифікат обладнання типу було надано для аналізу.	Документ надано та визнано в нормі. Питання закрито.
<u>Запит на коригувальні дії 07 (ЗКД07)</u> . Будь ласка, наддайте документ, що підтверджує процедури зберігання даних протягом встановленого вимогами СВ РКЗКООН періоду.	Таблиця 1, 101 (d)	Наказ № 246-пр, виданий учасниками проекту, надано верифікаційній групі.	Питання закрито, тому що внутрішній документ ПАТ «ДАТ «Чорноморнафтогаз», який вимагає збереження даних по проекту, було надано.
<u>Запит на роз'яснення 01 (ЗР01)</u> .	Таблиця 1,	Оцінка скорочення викидів,	Відповідно до



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Запити на коригувальні дії та Запити на роз'яснення від верифікаційної групи	Посилання на питання із переліку табл. 1	Стислий зміст відповіді учасника проекту	Висновок верифікаційної групи
Будь ласка, поясніть причину різниці скорочення викидів, досягнутих за моніторинговий період 01.01.2008-31.12.2011 та що зазначені у ЗМ, із значенням скорочення викидів, оцінених у ПТД версія 02 за той самий період.	92	вказана у зареєстрованій ПТД, проводилася на основі історичних і прогнозованих даних. Розрахунок скорочення викидів, який наводиться у звіті з моніторингу, був проведений з використанням актуальних моніторингових даних за моніторинговий період 01.01.2008-31.12.2011. В даному випадку кількість скорочення викидів із звіту з моніторингу трохи нижча за оцінене значення, яке вказується у фінальній ПТД. Будь ласка, для більш детальної інформації див. ЗМ та Супровідний документ 1.	роз'яснення питання закрито.



## ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<b>Запити на коригувальні дії та Запити на роз'яснення від верифікаційної групи</b>	<b>Посилання на питання із переліку табл. 1</b>	<b>Стислий зміст відповіді учасника проекту</b>	<b>Висновок верифікаційної групи</b>
<u>Запит на роз'яснення 02 (ЗР02).</u> Будь ласка, уточніть походження стандарту EN 50054/57.	Таблиця 1, 101 (b)	Стандарт EN 50054/57 є міжнародним стандартом. Для більшої детальної інформації див. 3М версія 02.	Питання закрито на основі роз'яснення.